C 51.264

EGYHÁZI BESZÉD,

MELLYET

A' KECSKEMÉTI NEMZETI ŐRSEREG

HADI-ZÁSZLÓINAK

FELSZENTELÉSE ALKALMAKOR

MONDOTT,

ÉS KÖZ-OHAJTÁSRA KINYOMATOTT

HOFFMANN JÁNOS,

DORNAUI B. SZ. MÁRIA PRÉPOSTJA, A' KECSKEMÉTI EGYHÁZKERŰLET AL-ESPERESE, KECSKEMÉTI PLEBÁNOS, A' VÁCZI SZ. SZÉK ŰLNÖKE, A' NEMZETI ELEMI TANODÁK FELÜGYELŐJE, ÉS A' HELYBELI FŐ ELEMI TANODA IGAZGATÓJA.

Kecskeméten, Juliushó 16-dikán 1848.

KECSKEMÉTEN,

NYOMATOTT SZILÁDI KÁROLYNÁL

1848.

KÖNYVTÁR
37.300
KECSKEMÉT

Te benned biztanak atyáink, biztanak és megszabadítád őket.

Zsolt. 21. 5. v.

Katona József Könyvtár
Kecskemét
D51000281280

Bármilly vizsgaszemekkel forgassuk a' már közel hatezer éves világ' politicai történeteinek lapjait — bármilly éles elmével biráljuk annak évrajzait, jelentékenyebb és eseménydúsabb, egyszersmind pedig történeteivel álmélkodásra ragadtatóbb évet nem találunk, mint a' jelent; jóllehet annak még csak felit éltük át Isten' kegyelméből — és mi legbámulatosb, hogy a' szemünkbe ötlő csudatörténetek, mellyek egész Európát átrengik, csak néhány rövid hónak fejleményei. De mellőzve egyebeket, csak egyedül szeretett hazánkra szorítkozik jelen beszédem.

Háromszázat már fölöző évek hempelygtek le az idő' visszatartózhatlan hullámain az örökkévalóság' oceánjába, hogy szeretett magyar hazánk' 's nemzetünk' hajdani dicsősége és világhírű vitézsége, Mohács' rémletes mocsáraiba elsülyedve, ezzel együtt hasonlíthatlan alkotmányos szabadságának derült ege is beborúlt. — Ezen hosszú idő óta sohajtozott ugyan szünetlen' a' hü magyar kebel az ismèti derü után, és az alkotmány sánczain kivüli elnyomottak' milliói bocsáták naponként esengő fohászaikat a' mindenhatóhoz, szorongató bilincseik okozta gyötrelmeik' csak legalább némi enyhüléseért. Azonban ezen óhajtás teljesülésének biztató reménye, mind ez ideig még csak hajnali szürkülettel kecsegteté az éltető nap után olly hőn epedő magyar kebelt! — Csak talán majd unokáinak számára reménylheté még feltünendőnek a' szabadság' áldott sugárit, a' most élő nemzedék! — De oh, »*isten bölcsèsségének és tudományának mélységes gazdagsága, melly megfoghatatlanok a' te ìtéleteid, és kivizsgálhatlanok a' te útaid*!» *) Ime, mi volt a' te örök tanácsaidban a' 19-ik század 48-ik évére honunkra nézve elvégezve! Midőn még olly távol lenni vélnénk sóvár kivánataink' teljesülését, midőn még a' legvérmesebb remények sem merészkedének csak sejteni is, az olly forrón ohajtott polgári újjászületés' dicső napjának közelgését, a' szabadságnak boldogságot hirdető hajnalát: akkor hallgattad meg a' hozzád szorúltságában kiáltó magyar nemzetnek buzgó kérését, és szükségeiből kiszabadítád őtet, mint egykor választott izraelfiaidat. — Akkor élesztéd fel új életre régi dicsőségünk' és szabadságunk' phoenixét százados hamvaiból! És pedig még sokkal szebb, sokkal magasztosb, sokkal dicsőbb alakban, mint előbb volt! Mert imádandó bölcsességed, melly a' fejedelmek' szi-

*) Rom. 11 r. 33 v.

vét kormányozza, megíhlette jó atyánk' 's királyunk' szivét: hogy a' haza és nemzet közboldogságáért lángoló honatyák' igaz kivánatait meghallgatva, megadá azt, mit olly buzgón ohajtánk, t. i. egy ősalkotmányunkhoz illő szabadságot, mellynek áldott malaszti e' dicső honnak minden gyermekeit az egyenlőség' és testvériség' arany lánczaival összefűzve, egyenlőkép boldogítanák. — Meghallgattad, oh mennyei szent atya! e' szabadságtól ezelőtt megfosztott, 's a' nyomor és szolgaság nyomasztó igája alatt lihegő népnek esdeklő fohászait, és tetézve teljesítéd igazságos kivánatait. — Mindenható újad megérinté szűk terű alkotmányunk' mohos bástyáit, és összeomlottak, mint hajdan Jericho' izmos falai, szabad bemenetet nyújtván már, az olly sokáig abból kirekesztett, azon egy szeretett anyának ugyan, de mind ez ideig törvényteleneknek tartatott szülötteinek. — Áldott legyen ezért szent neved örökké, oh nagy irgalmú Isten! *Magasztaljuk ezért Jehova' kegyelmességét, és az emberek' fiai iránti kegyességéből munkált csodatételeit* *).

De, oh szívet szorongató fájdalom! milly változékony az emberek' földi sorsa; milly állhatatlanok az őt boldogító szerencse' kegyei; csak vajmi kevés pillanatig fénylenek neki az öröm tiszta sugári ez alanti életben; a' viszontagságok' szüntelen bolyongó felhői milly hamar és könnyen elborítják azokat! Ezt tanúsítja szeretett hazánk' jelen állapotja is. Valóban ha a' fenforgó eseményekről elmélkedve, gondolatimban elmerengek, a' pogány hajdankorban két arczúnak hitt Janus csalfa alakjával látom jelenleg fortuna istenasszonyát incselkedni a' fellelkesült magyarral; mellynek egyikével nyájasan mosolyogva nyújtja neki dús adományát, midőn a' másikkal durczásan dörmögve ömleszti keserű epéjét kinált mézpoharába. — Feltűnteti ugyan nyugotról honunk egére a' szabadság' gyönyörködtető szivárványát; de rémíti azt délről egy villámterhes zivatarral. — Kiadja valahára az esengő gyermekeknek olly sokáig letartóztatott igaz ős anyai örökséget, de a' hű szeretettel azon egyenlőn osztozni kellő testvérek közé a' háborgás', a' visszavonás' gyülöletes almáját veté le. — Mi ez? szeretett nemzetem! kedves polgártársam! ki a' dicső keresztény névvel dicsekszesz? Mi ez? vallási szellemmel vizsgálva egyéb: mint egy üdves intés neked arra, hogy nincsen állandó boldogság, nincsen tiszta, üröm nélküli öröm e' földön; és hogy kecsegtető szerencsédben ne bizakodjál, hanem egyedül annak áldott gondviselésében, ki valamint a' világító napnak kiszabta eltéveszthetlen útját, úgy rendezi 's vezérli változatlan akarata szerint a' te sorsodat is, és a' kinek mindenhatósága a' roszakból is jókat tud származtatni. Mert imádandó bölcsesége azokat sokszor csak azért ereszti reád, hogy a' néked szánt öröm és boldogság azoknak próba-kemenczéjéből, mint arany a' tűzből, annál szebb, annál tisztább alakban merüljön ki. — Illy irányúnak kell tartanunk

*) Zsolt. 106.

a' keresztény vallás' tana szerint a' fenforgó kedvetlen eseményt is; melly jóllehet vajmi sok keservet okoz a' nyert szabadság' áldott malasztit békében élvezni ohajtó magyarnak, de ki tudhatja, ha nem épen ez által jutand-e majd csak annak valódi és tartós birtokába? Valjon miről hírült el egykor olly világszerte a' magyar? nemde kitünő vitézségéről; ki tudhatja tehát, ha nem épen a' fenforgó események arra irányozvák a' gondviseléstől, hogy ezen hajdanában olly magasztalt jelleme, ezek által ismét régi dicső székébe helyeztessék? — Nemde vitézséggel szerzette egykor a' magyar kedves honát és szabadságát? Valjon megütköző lehet-e tehát, ha nyolcz századok után, minekutánna a' puhaság' és tespedés' kéjes ölében már elég hosszan 's károsan ringatódzott, jelen polgári újjászületését ismét egy kis vitézségi áldozattal kell neki kivívnia? — Nem épen ez helyezendi-e ötet majd ismét vissza azon díszes polczra, mellyet hajdani arany szabadsága' virágzó korában a' harczdicső nemzetek' sorában olly érdemesen 's méltólag elfoglalt?!

Ime! hogy az imádandó isteni gondviselésnek mindenkor javunkra irányzott bölcs rendeleteibe megnyugodjunk, és egyedül atyai intézkedésére hagyjuk egészen magunkat, világos tanúság e' jelen egyházpolgári ünnepély is. Milly jeles napot, milly emlékezetes ünnepélyt szültek néktek, vitéz bajnokok! és mindnyájunknak a' felmerült események; ollyant bizonyára, mellyek mását ezen ős Kecskemét város' története lapjaiban nem találunk. Melly ünnepély reátok nézve, vitéz bajnokok, házi és családi viszonyaitokat, úgyszinte állapoti körülményeiteket tekintve, némileg ugyan aggasztó lehet, de mintegy vitéz nemzet' ivadékának, ennél alig lehetett valami ohajtottabb, alig valami dicsöitőbb reátok, 's mindnyájunkra nézve. Mert íme, azt nyertük ma vissza, mit már századok óta fájdalommal nélkülözni kénteleníttettünk. — Ugyanis, midőn eddig idegen zászló alatt kellett, csak mint tartományi részeseknek, és pedig többnyire idegen birtokért harczolni, és vérünket ontani; ma lett ismét édes sajátunkká azon megbecsülhetlen kincs, azon olly kedves birtok, a' hadi díszjel, melly minden vitéz nemzetek' legnagyobb dicsősége, és méltó büszkesége. — Ma kiálthatjuk csak valódi örömérzettel, hogy önálló, független nemzet vagyunk, mivel saját zászlónk alatt arathatjuk ismét a' vitézség' olly díszes borostyánjait. Ezen kedves sajátunk, melly szeretett hazánkat 's nemzetünket jelképezi, még a' halált is, ha azt alatta szenvedni kell, édesbé és kedvesbé teszi a' bajnok honfinak, mert szüntelen eszébe juttatja: hogy nem másért, mint saját hazájáért, kedves véreiért áldozza fel vérét 's életét. Melly magasztos áldozatot maga a' keresztény vallás is, mint Isten által helyeseltet, erősítő áldásával szentesít, a' világ pedig hála emlékkel örökít mindenkor.

Ime, V. B. a' szomorú események okozta jelen kedvetlen állapotok mellett is, milly szép, milly dicső fény sugárzik reátok, sőt egész városunkra, csak a' jelen ünnepélyből is. — Nem egy édes örömérzet éleszthetí-e tehát aggodalomba merült szíveteket?

Nem egy nemzeti nemes büszkeség dagaszthatja-e hű magyar kebleteket, meggondolva, hogy ti vagytok annyi századok után az elsők ez ős városból, kik saját hadi-zászlótok alatt indultok a' kedves hon' védelmére? E' magasztos gondolattól, melly elmétekből soha el ne tünjék, lelkesítve vegyétek e' szent, e' dicső nemzeti ereklyét, mellyet a' keresztény vallásnak üdvet árasztó áldásával is már felkenve, felavatva ajánlok néktek vitéz nemzeti bajnokok, hű testvéri szeretettel, és bízok a' haza' szent nevében hüséges kezeitekre. Védjétek azt utolsó csepp vérig hő buzgalommal; mert azt védve, szeretett hazátokat és nemzeteteket véditek, mellynek szíves áldása kisérendi minden lépteiteket, örök hálája pedig magasztalandja dicső neveteket.

Hozzátok szólok már, e' vitéz bajnokok' szeretett hitvesei, gyermekei, és rokoni! kiknek az ő közelgő *) tölleteki elválások méltó bánatot okoz. Nem kárhoztatom ugyan bús érzelmeiteket, mert ezek az emberi természet gyarlóságának szükséges kifolyása; sőt ezek az embert boldogító igaz szeretetnek legszebb, legbiztosabb tanúi. Mindazonáltal mint egy vitéz nemzetnek hölgyeit és szülötteit esdve kérlek, ne legyen ebbeli bánatotok 's kesergéstek túlzott és szerfölötti; mert ez hozzátok, kik a' vitéz nemzeti vérnek szinte részesei vagytok, nem illő; sőt mivel a' ti bájteljes kebletekből, a' ti varázs ajkaitokról legkedvesben hangzik, leghathatósban lelkesít a' buzdítás: lelkesítsétek 's buzdítsátok inkább nemes önmegtagadással is, melly a' nagy lelkek' tulajdona, férjeiteket és fiaitokat a' harczra, a' vitéz honvédelemre; gyávaságnak, kislelkűségnek tartván a' szerfölötti érzelgést, mint ama hajdani dicső harczkornak lelkes leányai, kik még szeretetökkel sem boldogítának előbb férjfiút, míg a' harczmezején nyert bajnoki koszorúval nem díszlett, és a' kik nagyobb buzdításúl magok köték harczba menő kedveseik' oldalára a' kardövet. — Vígasztalódjatok azért, kedves anyák és hölgyek! a' mennyei gondviselés fog őrködni kedveseitek fölött, és ti fölöttetek is, és megadandja, hogy ismét egymás' karjaiba szálhassatok, és akkor majd kétszeresen lesz édes és örvendetes a' viszontlátás, az isméti bírhatás. Ez vígasztalja, ez nyugtassa meg érzékeny szíveiteket, és kisérje kedveseiteket a' legszebb, legnemesebb, legdicsőbb munkára — a' szeretett hazának hű védelmére.

Nektek pedig, városunk' széplelkű hölgyei, honunk' dicső leányai! örök hála és tisztelet azon szíves fáradságtokért, és nemes áldozatért, mellyel e' díszes hadi-zászlók' elkészíttetéséhez járulni kegyeskedtetek, ezzel tanúsítván ti is nemes kebletekben hőn lángoló igaz nemzeti buzgalmatokat. — Egy hervadhatlan nefelejts viruland ezen szép és dicső tettetekért, nemcsak ezen vitéz bajnokoknak, kiket ezzel megtiszteltetek, hanem mindnyájunk' szívében is.

---

*) Következő napon, Julius 17-kén, táborba indulának.

Végre még egy szóm van hozzátok, vitéz bajnokok! tisztelt harczfiak! és ez a' legfontosabb, legjelentékenyebb; az t. i. hogy esküdjetek immár nyert saját zászlótokhoz, esküdjetek a' hazának, a' királynak, a' nemzetnek igaz hűséget, és tartsátok meg álhatatosan letett eskütöket utolsó csepp vérig; mert ez volt minden nemzeteknek, még a' pogányoknak is legszentebb, legbiztosb palladiuma; annyival inkább tehát annak kell lenni egy keresztény nemzetnek. — Ezt megtartva, az ég is gyámolítandja harczoló karjaitokat, és az ő áldása követendi hősi buzgalmatokat. — Az Isten' angyala vezéreljen most már szerencsésen kitűzött czélotokhoz, és oltalmazzon meg mindennemű veszedelemtől. — Tartson meg az ég kivánt testi 's lelki jólétben, öntsön bátorságot szíveitekbe, és izmosítsa karjaitokat; adjon béketűrést és álhatatos kitartást a' haza 's annak szabadságaérti küzdelemben. Engedje, hogy a' dicső győzelem' ékes babérjaival koszorúzva térhessetek vissza szerencsésen. Ez legbuzgóbb testvéri kivánatom, mellyet még azzal tetézek: hogy éljen a' Haza! éljen jó Királyunk! éljen és virúljon hervadhatlanúl kivívottt Szabadságunk!!! Amen.

KÖNYVTÁR
37.300
KECSKEMÉT

1961 JAN 12

2002 APR 06

1971 AUG

2015 AUG 31